

**TOLARJI
ZA
FORINTE**

str. 2

**NAZAJ V
DOMANJI
KRAJ**

str. 5

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 19. septembra 1996 • Leto VI, št. 19

PORABSKA ŠOLSKA JESEN

Po poletju brez pravega poletja je vendarle prišla jesen, mokra in sveža; odprla so se vrata šol, ki se ne ozirajo na vreme, in prijazno povabila v svoje svetle učilnice učence in učitelje. V porabskih šolah na videz izgleda vse po starem, vendar nekatere drobne spremembe napovedujejo nove in jasnejše čase: približno 5 več kot lani je prvošolčkov, ki obiskujejo pouk slovenskega jezika; učenci slovenske glasbene šole že pridno zbirajo novo znanje, pred tem pa so uspešno naredili izpite.

Večina je izredno nadarjenih; zvoki harmonike in kitare v Porabju torej ne bodo zamrli, za kar smo lahko v veliki meri hvaležni požrtvovalnim glasbenim pedagogom iz Murske Sobote.

Med počitnicami pa nas je spet razveselilo darilo naših prijateljev iz Švice, člani društva slovenskih izobražencev Pro Cultura Slovenica so namreč našim vrtcem nakazali finančno pomoč 800 frankov; vrtci so se darila izredno razveselili, saj vemo, da je njihov materialni položaj izredno težek. Iskrena hvala darovalcem, o izročitvi bomo poročali v naslednji številki, kjer bomo objavili tudi daljši za-

V monoštrski OŠ so na veselje nas vseh spet 3 prvošolčki, ki se učijo slovenščino.

pis o delu narodnostnih vrtcev.

Učitelji slovenskega jezika na narodnostnih šolah pa se ukvarjajo z možnostmi lastnega izobraževanja in z novim učnim načrtom, ki ga je potrdilo in s soglasjem Državne slovenske manjšinske samouprave v knjižni obliki izdalo madžarsko prosvetno ministrstvo. Še naprej so pereč problem učbeniki, ki jih ni dovolj ali pa so neustrezni.

Naš skupen sestanek je pokazal, da smo pripravljene sodelovati in vložiti veliko napora in pozitivne energije v izboljšanje položaja šolstva; za

izboljšanje medsebojnih odnosov pa moramo poskrbeti sami - ne država ne politika ne Bog nam tu ne morejo pomagati. Različni seminarji, pedagoške delavnice in še marsikaj so že stalnica v strokovnem in jezikovnem izobraževanju učiteljev; že v lanskem letu pa smo ponudili še eno možnost izobraževanja - tečaje slovenskega jezika za vse, ki bi želeli svoje jezikovno znanje spopolniti ali na novo pridobiti. Tečajji so uspešno potekali, slušatelji so se naučili mnogo novega in koristnega. Tudi letos nameravamo s to prakso nadaljevati, le da bo naša

ponudba možnosti še večja: imeli bomo začetni, nadaljevalni in spopolnjevalni tečaj slovenskega jezika. Na začetni tečaj vabimo vse zainteresirane, ki ne obvladajo slovenščine niti pasivno, na nadaljevalni tiste, ki obvladajo narečje in bi svoje znanje radi razširili in dopolnili s knjižnim besediščem, spopolnjevalni tečaj pa bi naj bil namenjen predvsem učiteljem, ki se v svoji praksi srečujejo z različnimi zanje nerazrešljivimi jezikovnimi vprašanji. Prijave pričakujemo do 25. septembra na Zvezo Slovencev v Monoštru, tečaj pa zač-

nemo takoj v začetku oktobra. Lepo vabljeni vsi, ki bi svoje znanje slovenskega jezika radi poglobili ali se le-tega učili na novo!

Na začetku šolskega leta pa nas je s svojim obiskom v porabskih narodnostnih vzgojno-izobraževalnih ustanovah počastil tudi direktor Zavoda RS za šolstvo, gospod Ivan Lorenčič. Obiskal je šolo na Gornjem Seniku, vrtce v Slovenski vesi ter Zvezo Slovencev v Monoštru. V prisrčnih pogovorih so Porabci gostu iz Ljubljane predstavili narodnostne izobraževalne ustanove ter poudarili pomen desetletja trajajočega sodelovanja med Zavodom RS za šolstvo in porabskimi šolami.

Pester začetek šolskega leta, optimističen pogled v prihodnost in še kaj so dobra znamenja... Spoštovani učitelji in učiteljice, ko boste z ljubeznijo in pozitivnimi mislimi o sebi in o drugih odhajali v razrede, se vam bo to začelo sčasoma vračati v obliki znanja željnih otrok in zadovoljnih staršev. Do takrat pa - delajte na lastni samozavesti, samospoštovanju in ljubezni do sebe. Vso srečo vam želim!

VALERIJA PERGER

Zrinite se z upanjem v prihodnost!

TEMELJI

V zadnjem tednu, dveh sta dve stvari na Madžarskem, o katerih se največ govori in piše. Obe sta pa povezani z določenimi temelji. Prva je - preko obiska Janeza Pavla II. - povezana s temelji katoliške cerkve. Druga je temeljna pogodba med Madžarsko in Romunijo.

Papež Janez Pavel II. je tokrat drugič obiskal Madžarsko. Prvič je bil v naši državi pred petimi leti, ko je med drugim maševal tudi v Sombotelu. Takratnemu obisku je pripisala večina ljudi ob verski pomembnosti tudi precejšnjo politično važnost, kajti bili smo komaj po spremembi sistema.

Tokratni obisk je bil povezan s 1000-letnico ustanovitve benediktinskega samostana v Pannonhalmi, zato se je tudi papežev obisk začel v tem kraju, kjer se je skupaj z menihi in povabljenimi gosti udeležil večernice. V samostanu se je srečal tudi s predsednikom R Madžarske, s katerim sta našla celo skupne poljske znanke. Nekaj časa so v Pannonhalmi upali, da bodo gostili tudi Aleksija II., patriarha iz Moskve, ki naj bi se prav na Madžarskem srečal s papežem. Toda do tega srečanja ni prišlo.

Vemiki so se lahko s svetim očetom srečali v Győru, kjer je maševal pred približno 150 tisoč ljudmi. Po mnenju komentatorjev je bil cilj papeževga obiska, da bi spomnil na 1000-letno krščansko tradicijo Madžarske oziroma hrabil vernike v težkem gospodarskem položaju. "Ozrite se z upanjem v prihodnost," je bil nekakšen moto njegovega obiska. Papež svojega obiska ni namenil le Madžarom, temveč tudi vernikom iz sosednjih držav, med njimi tudi pripadnikom madžarskih manjšin, ki so prišli iz Slovenije, Hrvaške. Največ jih je prišlo s Slovaške, kljub veliki razdalji so pa v lepem številu prišli tudi iz Romunije.

Prav oni so bili (čeprav le posredno) nekakšno jabolko spora med madžarskimi parlamentarnimi strankami. Gre namreč za temeljno pogodbo med Madžarsko in Romunijo, ki jo pripravljajo že nekaj let. Podobno pogodbo je Madžarska že podpisala s Slovenijo (brez težav), z Ukrajino (z manjšimi zapletmi), s Slovaško (s precejšnjimi zapletmi). Človeku se zdi, kot če bi bil čas priprave določene temeljne pogodbe premo sorazmeren s številom madžarske manjšine v posameznih sosednjih državah. To velja tudi za zaplete in težave pri podpisu pogodb. (V Sloveniji živi pribl. 10 tisoč Madžarov, v Ukrajini 300 tisoč, na Slovaškem 800 tisoč, v Romuniji 2 milijona.)

Največ težav pri pripravljanju tekstov pogodb povzroča priporočilo Evropskega parlamenta št. 1201, ki govori o pravicah manjšin. V kakšni meri naj se to priporočilo vgradi v tekst romunsko-madžarske temeljne pogodbe? Če se bomo izogibali pojma kolektivne pravice in avtonomije (to je namreč zahtevala romunska stran), bomo s tem škodili madžarski skupnosti v Romuniji? Ali bo ta skupnost sploh karkoli pridobila s podpisom temeljne pogodbe?

Mnenja so zelo različna, v večini primerov protislovna. Opozicija očita vladni koaliciji, da je brezobzirna do lastne manjšine na Erdelskem, da se ozira na lastne interese, da se udiinja Evropski uniji in Združenim državam Amerike. In to še ni nič! Zato se zdaj baje toliko mudi za podpise, ker s tem podpiramo volilno kampanjo romunskega predsednika. Predsednik malih posestnikov je celo ovadil vlado z izdajo domovine in jim bo on seveda že pokazal, če bo "vladal" po naslednjih volitvah.

Po vseh teh zapletih in predčasnem sklicanju skupščine je madžarski parlament vseeno glasoval za podpis pogodbe. Končno so se dogovorili tudi o kraju, ki ne bo ne Bukarešta, ne Budimpešta, temveč Temesvar, ki je nekje na pol poti med dvema glavnima mestoma.

"Sprejmemo vsakega kot brata," je rekel papež Janez Pavel II. na sveti maši v Győru, ko je govoril o toleranci do drugačnosti.

Le taka država bo imela trdne temelje, v kateri bodo spoštovali tujce in drugače govoreče, je svetoval kralj sv. Števan svojemu sinu Emeriku pred približno 1000 leti.

Tehtne misli na eni strani, na drugi strani pa dejstva, ki dokazujejo, da se nočemo učiti ne od pametnejših, ne na lastnih napakah.

M. Sukič

PARLAMENTARNE VOLITVE V SLOVENIJI BODO 10. NOVEMBRA

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je v skladu s pooblastili, ki mu jih daje ustava, podpisal odlok, s katerim določa, da bodo parlamentarne volitve v Sloveniji 10. novembra. Konec letošnjega leta se namreč zaključuje 4-letni mandat sedanjemu Državnemu zboru. Odločitev je torej padla - na Martinovo nedeljo bomo volilci v Sloveniji izvolili nove poslance.

Z razpisom in datumom volitev vsi v Sloveniji in še posebej v nekaterih političnih strankah ne

bodo zadovoljni. Kljub dvakratnim pogovorom predsednika države s predsedniki strank, zasedanjem v parlamentu, ni prišlo do soglasja o datumu volitev. Predvsem pa volilne priprave in odločitve obremenjujejo kar štiri zahteve za razpis referendumov, na katerih bi volilce spraševali o spremembah volilnega sistema. Pri teh prizadevanjih je najbolj radikalna Socialno demokratska stranka, ki je za zahtevo po razpisu referendumu zbrala prek 43.000 podpisov. Zap-

let še ni razrešen, saj še čaka na odločitev Ustavnega sodišča.

Po drugi strani pa dva meseca pred volitvami ni mogoče sprejeti sprememb volilnega sistema. Kakorkoli že - volitve novembra bodo. V prihodnjih dneh v Sloveniji vsaj ne bo dolgočasno. V dokaj pregretem ozračju, obremenjenem z medsebojnimi spori in obračunavanji političnih strank, se torej pričene priprave na parlamentarne volitve.

TOLARJI ZA FORINTE

Odkar se je med Slovenijo in Madžarsko odprlo več mejnih prehodov, se je turizem precej razvil, predvsem med Prekmurjem in Porabjem. Na obeh straneh meje se najde veliko zanimivega in lepega. Seveda je najbolj prisoten nakupovalni turizem. Kupci iz Slovenije še zmeraj najdejo po naših trgovinah precej stvari, ki se jih spleča kupiti na Madžarskem. Veliko Madžarov, predvsem prebivalci obmejnih pokrajin, med njimi

prtih mej je med drugim tudi v tem, da vsakdo kupuje tam, kjer mu je bolj ugodno.

Pri potovanju, izletu, nakupovanju rabimo denar države, v katero potujemo. V Porabju je že dolgoletni problem menjava tolara. V zadnjem času sicer nekatere trgovine, restavracije sprejemajo tolare kot plačilno sredstvo. Mi pa, če potujemo tolare, jih lahko kupimo le na črno. Na ta problem Zveza Slovencev že precej časa opozarja. Zaradi tega se

že, da mu je pri eni le uspelo. Pred kratkim nas je obiskal g. Gyula Kovács, vodja **Agrobanke** v Monoštru, z naslednjo novico: "Na podlagi večkratnih prošelj Jožeta Himöka, predsednika Zveze, je generalni direktor naše banke dovolil, da od 1. septembra 1996 lahko zamenjujemo tolare."

To pomeni, da bo potem vaša banka zadovoljevala potrebe madžarskih državljanov po tolarih?

"Ne. Povpraševanje je večje kot ponudba, kajti tudi Avstriji na veliko kupujejo tolare pri nas. Le toliko slovenske valute lahko prodamo, koliko je mi odkupimo od Slovencev, ki pridejo k nam. Čimveč Slovencev nas obišče, tembolj bomo lahko preskrbeli naše državljane s tolari. Slovenske narodne valute Madžarska narodna banka uradno zaenkrat ne zamenjuje, zato tudi uradnega tečaja ni. Mi lahko pomagamo le na ta način, toda le v okviru danih možnosti.

K.F.

tudi porabski Slovenci, pa se vozi zadnje čase samo s slovenskim bencinom. In to je tako tudi prav, kajti pomen od-

je Jože Himök, predsednik Zveze, že večkrat obmil na direktorje različnih bančnih ustanov na Madžarskem. Vse ka-

Inda svejta

CIMPER ALI SAUC

Pred dvestau lejtji so naši starci v leseni, scimprani ramaj živeli. Dosta lesa je bilau. Srejdji lesa, gauštja so drevdije vótrejbili pa so si njive pa travnike, paše spravili. Iz lesa pa so si rame goripostavljali.

lauvci, Slovenska ves, Števanovci, Otkouvci, Andovci, Verica). V Sakalauvci je nauvi cimper 1822-oga leta biu vreden 180 forintov, nauvi sauc pa 145 forintov. S toga tó vidimo, ka sauc zidati menje koštalo.

Na začetki 1800. lejtaj je lejs začno sfaldjavati. Zato je gospaud Alojz Batthyány doizpavódo pavrom, ka bi si z lesa rame postavljali. Z blata pa s slame so mogli začiniti zidati. Blato, iločjo so meli zavolé, slamo pa njim je obečo gospaud Alojz Batthyány. Ništerni so ga baugali, pa so zidali takše rame, šteri eške gnes na den stogijo, pa jim pravijo - SAUC. Sauc so zidali nej samo v slovenski vasnicaj gospauda Batthyány (Gorenji i Dolenji Sinik, Ritkáróvci), liki v vasnicaj varaški popevov (Saka-

Lidgé so donk dugo - eške na konci 19. stoletja - postavljali scimprane rame. Ali pa ižo i kúnjo iz sauca, štalo, škedjen pa lejve iz cimpra.

Stare cimpre pa nauve iže iz sauca na Gorenjom Siniki je vüdo gospaud Košič, štere je doispiso tó:

“V zdajšnjem časi čemi kmetovje si dvouje prebivalnice - na pau drügi štirják (klafer) visike - i kálhatne gori postávlajo na olepotenje vési; ta prejdnja je malo bole prestrana, - ta zno-trejšnja pa malo vos-

kejša, i snájšnejša. - Tú je domači oltár to je: razpetjé, i kejpove nikih svécov, štere za Bougom tráno poštvavajo domači lüdjé; tü májo molitvene i drüge féle knige, ino svoja čisla; tü moli, ki v-Cérkev nemore tü se podvori čemi gost; - tü se domače žene obábijo; - tü se betežnicke z-svetstvam potrouštajo po Mésniki... Na goričkom itak uküpnalüčani cimpri, - hišice so za prebivanje znoutra černe i kmične kak nouč; - tam v-ednom kouti prásci jejo, v-drügom küri sedijo, v-tretjem tele gnüsi, v-štertóm péč ognišče zadejva; müh po hiži use živo; smetja, i kürnjekov teliko, da si pošten človek nemore sésiti; ali pa more puno skákajoučih, ino lažečih stvárih na stán vzéti; po návadi eden štampet je grši, neg v-lejvi svinska postela, pun stinic, kébrou, gri-lov i t.v.”

Marija Kozar

Zbornik soboškega muzeja

TUDI S SODELOVANJEM PORABSKE RAZISKOVALKE

Glavna urednica Zbornika soboškega muzeja Metka Fujs je skupaj s sodelavci predstavila najnovejšo, četrto številko publikacije. S prispevkom o šegi "po daraj" v zborniku sodeluje tudi etnologinja Marija Kozar-Mukič. Šego "po daraj" poznajo pri Slovencih med Muro in Rabo, vendar počasi izginja iz spomina tudi v tem prostoru. Raziskovalka sicer ugotavlja, da se je običaj deloma ohranil v Porabju. V četrti številki Zbornika soboškega muzeja so še prispevki o glinasti figurici iz Bukovnice, o življenju prekmurskih Slovencev v

18. stoletju, o panonskosti Murske Sobote med obema vojnama in tudi o protestantizmu v panonskem prostoru. Glavna urednica je tudi povedala, da imajo zbrano gradivo za peto številko. Leta 1991, ko je izšla prva številka, so napovedali izid zbornika vsako leto, vendar jim to ni uspelo. Kljub rahlim zapletom pa zbornik opravlja pomembno poslanstvo, kakor mu je tedaj na pot zapisal doktor Dušan Nečak: "Prekmurje je v slovenskem prostoru nekaj posebnega, za povprečnega Slovenca nekaj daljnega, odmaknjena,

malodane eksotičnega. V zgodovini je Prekmurje doživljalo drugačno uso-do od ostalih slovenskih pokrajin. Bilo je ne samo na obrobju slovenskega etničnega ozemlja in že s tem razvojno v neugodnem položaju, temveč tudi v sestavi ogrskega dela dvojne monarhije, kar je tem krajem dalo neizbriseno pečat." Zbornik soboškega muzeja sodi med publikacije, ki so pomembne tako za strokovnjake, kakor za druge bralce, ki se nekoliko podrobneje zanimajo za tovrstno tematiko.

eR

Pismo iz Sobote

KAK DALEČ? PA TAK BLÜZI

Ja, nete vórvali, ali tou gnešnje pismo iz Sobote van pišen iz Ljubljane. Ja! Gnes san v ton našon velkon, prednjon varaši in se tak počütin, kak ka bi ge tó biu kakši velki pa prejden. Zatóu mi ne smíte zameriti, če mo zatoga volo bole mouder kak san ponavadi. Zató, ka Ljubljana je nebesko daleč od Sobote. Dobro, če pogledneš na karto, te je nej glyj tak daleč. Če pa se pelaš po tej naši cestaj, pa so pred tebof cejli rejdi kamijonov, pa na sikši kilometer kaj kopajo, pa na sikši petdeset metrov velka graba pa traktori... te se pa Ljubljana vidi tak daleč, tak daleč...

Mogouče je zatok tou tó dobro. Tak si bar človik brodi, gda tak dugo potüvle, ka se pela nekan nebesko daleč, daleč, daleč... v nekšo jako dalešnje mesto, ške bole velko in ške bole oprednje, kak pa je ta naša Ljubljana.

Glyj zatok, ka je una v toj našoj maloj Sloveniji tak daleč, se tü človik počüjti tak, kak se pač počüjti, gda tak nekan daleč prijde. Lejko bi cilou pravo, ka se počüjti bole evropski. Vse se mi te tü tak vijdi, kak če bi bili vsi bole čedni, bole moderni, bole, bole, bole vse.

Tak san se po evropski počüjto ge tó, gda san gnes vgojno po dugi vóraj prišo es v Ljubljano. Ške dež je biu lepši in bole čeden, kak pa tan pri nas. Rejsan evropski! Kak pravín, že san biu čista evropski, gda me stavi eden človik pa pravi tak čisto po naše, po domanje:

-Vrag te vzemi, ka pa ti tü delaš?

In že sva šla v prvo krčmo, ge sva se tak lipou zgučavala, kak pač gučimo mi tan med Möröv pa Rabov. Kelnar je eden čas poslušó pa je ške un pravo, tak po naše:

-Otkec sta pa vüva?

In smo že bili trgé, čez pou vóre že pet in čez dvej vóri že za edno malo cigansko bežjanje. Počüto san se tak domače, kak že dugo nej. Te san si pa vseeno mogo priznati, ka Ljubljana nej glyj tak daleč. Sledi pa san si palik brodo, ka pa če je Ljubljana daleč pa je Sobota blüzi? Vej je pa na konci rejsan vseeno. Gor san prišo, ka smo njin Evropo v tej naš prejden varaš prnesli mi, steri živimo tak blüzi meje, in smo zatok mi bliže Evropi kak pa uni.

MIKI

Spremljajte televizijsko oddajo SLOVENSKI UTRINKI vsako drugo sredo ob 14.10 na 1. programu madžarske televizije. Ponovitev oddaje bo v soboto 21. septembra 1996 ob 8.45 na 2. programu.

OD SLOVENIJE...

Srečanje Dinija in Kračuna

Slovenski zunanji minister Davorin Kračun se je mudil v Rimu pri svojem italijanskem kolegu Lambertu Diniju. Ministra sta podpisala protokole o ukinitvi mejnih formalnosti, ki bodo omogočali prost prehod meje z osebno izkaznico. Podpisala sta tudi dogovor o izročanju tujih državljanov, medtem ko dozorevajo sporazumi, ki naj pospešijo vse oblike gospodarskega sodelovanja.

Vezi z Evropo

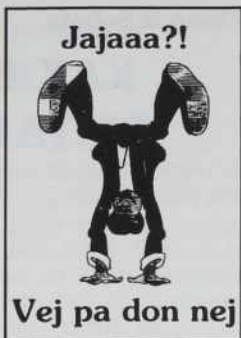
Po mnenju nizozemskega obrambnega ministra Jorisa Voorhoeveja, ki se je na povabilo slovenskega obrambnega ministra Jelka Kacina mudil v Ljubljani, je Slovenija med najbolje pripravljenimi državami kandidatki za polnopravno članstvo v Natu. Slovenski častniki se bodo v prihodnje usposabljali tudi na Nizozemskem, nizozemski vojaki pa naj bi se vadili v goratem svetu na Gorenjskem.

Slovenija bo kandidirala za članstvo v Varnostnem svetu

Slovenska vlada je na eni od svojih zadnjih sej sprejela sklep, da bo Slovenija kandidirala za nestalno članico Varnostnega sveta Združenih narodov. Odločitev o tem bo znana septembra prihodnje leto. Če bo kandidatura sprejeta, bo slovenski predstavnik leta 1998 in 1999 sedel v najpomembnejšem organu svetovne organizacije.

Herzog v Sloveniji

Na tridnevem obisku v Sloveniji se je mudil nemški predsednik Roman Herzog. Njegov obisk je bil vrhunec petletnega intenzivnega sodelovanja med Slovenijo in Nemčijo. Roman Herzog, ki se je srečal z najvišjimi predstavniki slovenske oblasti, obiskal pa je tudi Postojsko jamo in muzej v Kobaridu, je povedal, da bo Nemčija tudi v prihodnosti podpirala slovenske usmeritve, še posebej njeno vključevanje v mednarodne integracijske procese.

Bojna s paradajsi. Na Španjolskom so se 1944-oga leta vkup sfadile dveje držini, v čemeraj so paradajse pokali v en drugoga. Od tistoga mau v varaši Bunol vsakdo leto majo dopuščeno, ka eno vōro leko paradajse paukajo v tistoga, šteri pride na tē posebni festival. Samo dvakrat so prepovedali tau norijo, 1951-oga pa 1956-oga leta se je diktator Franco zbojo, ka ger iz toga lučanja

PARADIŽ NA ZEMLI

revolucija vōvdari. Nej čūda, ka takšoga ipa več staugezaro paradajsov v enoga drugoga spaukajo. - *Kak bi tē paradajsi do bři bili nam sprtoletje!?*

Senki med. V Afriki pa Ažiji geste takzvani Medeni ftič (Indicator), šteri druge stvarine pa človeka pela v tiste kraje, gde divdje včele mēd majo nutri v lūknjasti drejvaj. - *Naši vodilni ftiči v parlamenti, šteri nam na začetki Kanaan obečavajo, nas na konci pa odpelajo v grabo, gde tō dene, depa na žalost, samo po gnojey.*

Mér naj baude. Sodački poštini golaubge v Švajci do zdaj šli v penzijo, aucigamau do golaubi méra. 1994-oga leta je sodačko ministrstvo melo 700 aktivni poštini golaubov. Depa če bi potrebno bilau, bi švajcarski generali leko vōdali, ka bi mo-

gli "nutrukivati" 30 gezaroz rezervni (tartalēkos) poštini golaubov. Tē golaubi so vsefele skrivnostne sodačke valase (sporočila) nosili sé pa ta. Pa nete dali valati, zaka dobijo sodački golaubge svoj obsit. Zato prej, ka so dragi. Nej zato, ka so nej moderni. - *Eške dobro, ka v Švajci trnok narej dki gestejo bojne. Ovak bi tē golaubge že prua v penzijo (u lačni sodakov želaudec) šli, kak pečeni golaubge.*

Internet pa terorizem. Zaman mamō 30 gezaroz nauvi mérni golaubov, terorizem je vsigder vekši po svejti. Na konferenci o terorizmu se je kanadski zunanji minister (külügyminisster) Lloyd Axworthy taužo, kakši šok je v glavo daubo, gda ma je njegov 11 lejt stari sin pokazo, kak naleki je priti do informacij s kompjute-

rom na Interneti o tem, kak je trbej bombe rejdi. - *Pravi bum-boom.*

Biznis nema poda. Merikanarge vendrak eške s tistoga, ka fejest-fejst vonja tō znajo ali škejo penaze narediti. Med Olimpijo v Atlanti je v enom zacini (zastavljalnica) v okni vō bilau spisano, ka "Nūcaš penaze? Nut daj svojo zlato medaljo!" - *Ka pa naj tisti dela, što samo srebrno má?*

Zlata dūša. Lee Lai-Shan iz Hong Konga je tō gvinila eno zlato medaljo na olimpiji. Zato ji je doma en bogati človek obečo eno kilo čistoga zlata pa 40 gezaroz dolarov. Zvūn tōga de se v svojom rosagi cejlo življenje šenki leko vozila z metronom pa kompom (trajekt), pet lejt pa s fligarami od firme Cathay Pacific Airways.

Fr.M.

Soboška MURA drugič v Budimpešti

NAŠE OBLEKE NISO POCENI, KLJUB TEMU KUPCEV NE MANJKA

Tako so prepričani v soboški Muri, vodilni slovenski proizvajalki oblačil. Zato so se tudi odločili za še eno trgovino v madžarskem glavnem mestu. Prvo trgovino ženskih oblačil so odprli lani na znani ulici Váci, v začetku septembra pa trgovino za prodajo moških oblačil, tokrat v ulici Lajosa Kossutha.

Na ta način se Mura zgleduje po najpomembnejših svetovnih proizvodnih, trgovskih in bančnih hišah, ki že imajo svoja predstavništva in trgovine v Budimpešti. Zategadelj niti ni aktualno vprašanje, koliko Madžarov si lahko privoščijo srajco za 14 tisoč forintov ali obleko za 53 tisoč forintov (bralce opozarjamo, da so zapisane številke točne in ne gre za napako; zlasti tiste, ki imajo manjšo

Modna revija je bila na bližnjem stopnišču, zato jo je videlo manj obiskovalcev, kot če bi bila v večji dvorani ali na ulici (Fotografija: eR)

pokojnino kot je cena ene Murine srajce).

Odprtje trgovine so povezali z modno revijo, ki pa je bila (glej fotografijo!) na bližnjem stopnišču, zato je niso mogli videti vsi, ki so to želeli.

Po lani odprtih trgovin v Budimpešti in Pragi, bodo odprli trgovine še v drugih nekdanjih vzhodnoevropskih državah: na Češkem, Slovaškem, Poljskem in Rusiji, te dni pa so odprli trgovino tudi v Sarajevu. Mura ima svoje trgovine v dvajsetih državah, od lani na letos pa se bo v njih promet povečal s tri na devet milijonov mark. V teh trgovinah prodajajo oblačila lastnih blagovnih znamk, trgovini v Budimpešti pa sta vključeni v verigo modnih trgovin S Modell.

eR

NAZAJ V DOMANJI KRAJ

Nej trbej v cajtj daleč nazaj titi, samo 50-60 lejt, pa vidimo, da je v Porabji eške gnauk telko lüdi živelö kak gnes. Tau tü leko prvidimo, da je tistoga reda življenje žmetnejšo bilau kak gnes. Tau, ka nas je gnes tak malo, nas pri dosti delaj nazaj držj. Če de tau tak šlau, več tijnčov baude po vasnicaj kak nas Slovencov. Zakoj je pa tau tak daleč prišlo, bi nej falično delo bilau na kratki raztomačiti.

Porabska zemlja je nas nigdar nej mogla sama tadržati. Etak je lüstvo pred bojnov pa po bojnoj po marofaj na sezonsko delo ojdlo. Dosti pa dosti njij je tam ostalo, se oženilo.

Po bojni se je režim Rakošija pobrigo za tau, ka so lidje nej mogli preživeti, pa na tau so je eške preganjali tü. Toga reda je skurok vsakša ves mejla kasarne pa vogrške sodake, steri so 36 mejsacov slüžili tüj. Sploj dosta mladi dekeo so odpelali.

1956. leto je eške bola spraznilo naše vasnice. Odišli so lüdje v Meriko, v Avstralijo, raztepli so se po cejlom svejti.

1960-70. lejtaj so se zozidale fabrike v Varaši. Dosta držin si je ali ižo küpilo ali naredlo v Varaši. Tej so zatok naši ostali, nej tak tisti, steri so odišli po rosagi v različne varaše. Kak so tej lüdje doživeli, ka so mogli zapüstiti svoje domove, od toga, tak mislim, sploj malo znamo. Po mojom smo leko gvüšni, da je dostim pa dostim britko bilau pa težko pri srcaj.

Edno takšo držino vam zdaj not pokažem, stera je po štirideseti lejtaj nazaj prišla pa tüj najšla svoj mër. Kristina Ropoš-Barankai, njeni mauž Andraž Barankai pa deca, mladi Andraž in Erika se držijo k tej držini.

S Kristino sva z edne vesi rodjene. Nej sva se pa vidle skurok od tistoga mau, ka je una odišla. Pa itak. Gda se zagledneve, sva že spoznane, sploj pa te, gda me Kristina v slovenskoj rejči pozdravi. Mauž Andraž je Vogrin. Rodjeni je v županiji Békés, v Nagykomarása. V Ritkarovci je bio sodak, etak nam je odpelo pred 42 lejtami Kristino. Za njega volo gučiva vogrski. Nej se mi je trbelo trüditj za tau, ka bi spitavala tau ali tisto. Kristina je prej kuzela rejč. Kak će bi znala, ka škem znati, je začnila prpovejdati, vadlúvati. Tak je gučala od svoje usode, kak sam eške nigdar nikoga nej čüla gučati. Že na začetki so go pobile skonze, pa so se nej dojšle tačas, ka je vadlúvala o tom, ka njej znamenüje Porabje, kak čüti do Ritkarovec, do rodstne iže, do rodbine, do materne rejči. V njenøj vadlúvanji je čütiti velko-velko domotožje (honvágy).

"21 lejt stara sam se oženi- nila pa odišla na Vogrsko. Ne morem povedati, ka bi prišla na srmačko mesto. Samo, ka sam ge že tista prva lejta tak čütjla, ka tau nede moj pravi dom. Doj "zaslúžim" tisto ka je meni dano, sam si misljla, pa furt sam znala, da gnauk nazaj

pridem. Tam sam bila, pa sam domau senjala. Moje senje, moje misli so doma bile napona. Slovenski se mi je senjalo, slovenski sam Boga moljla, slovenski sam si premišljavala. Nej minau

oženo pa si svoj nauvi dom spravo v Trauštja. Zdaj tüj žive s svojo držino. Gda je zido, ma je pomagat odo zaročenec (völegény) moje (h)čeri Erike. On se je tü zalübo v tau pokrajino. Z

den, ka bi nej "vidla" do daumi. Človek bi mislo, gda se že deca narodi v držini pa nauve korenje poženeš, te pomalek pozabiš vse kaj. Depa nej ge. Pa se tak vidi, da je moja deca tau čüstvo erbala. Od tistoga minuta mau, da se njim je odperala mala pamet pa so z nami ojdli domau v Ritkarovce, so strašno radi meli mojo ves, slovensko krajino, tisti zrak, gošče pa doline, rodbino pa našo lüstvo. Na teltja, ka se je sin Andraž - gda je že vönavčít bio - gnauk samo es znoso. Na Črepniki, po tistim pa na Csákánydoroszlóni, na slednje si je pa v Varaši v OTP-na spravo slüžbo. Vönavčeni človek je, pri MALEV-a v Budimpešti je emo dobro slüžbo, bio je navigator. Njema se je pa vidlo tüj, na teltja, ka se je

Erikov sta vse napravjla za tau, da njiva tü prideta es. Etak sta njiva tü zozidala nauvi ram v Trauštja. Etak sta že badva deteta tüj bila. Nigdar nemo mogla zavaliiti svojoj držini tisto velko pomauč, ka so nam dali. Moja sestra Nani pa njeni mauž Miška, moj brat Pišta pa cejla držina me je na eden žitek zadužjla, nigdar nemo mogla njim zavaliiti. No, tau je pa tisto, ka sam ge tam na Vogrskom nej najšla. Nigdar sam se nej mogla vcuj navčiti k tomi, da si sosedje ne zavüpjajo, da vsakši skurok do nebes ma grajko kaulek rama, da cejlak ovek živejo kak mi. Na gnes je pa že tak nevarno tam pri romejnarskoj granici, da ti je žitek nej gvüšen."

Andraž, ti si tam rodjeni. Gda je deca odišla iz držine, si

računo, da ta viva za njimi? Da vse tam njata, rame pa vse?

"S Kristinov sva tau obadva mejla na misli. Samo sva eške telko ostala, ka sva si penzijo sprajla, ka sva s svojm delom eške vöpomogla deco s pejnazami, da sva küpca najšla na ram. Dosta sva delala, pa sva nej prberala kakšo delo. Več lejt sva mela dosta paprike posajeno, štero sva vozila v Pešt na plac. Spravlala sva se z živino, nutrije sva držala, tisto bundo (krzno) sva odavala. Kristina je na svojo rokau mejla šejft, rauže je pauvala, püšle pa vence je vezala, plela. S spremembo sistema je pri nas vse na nikoj prišlo. Gnes je pa že tam cejla mafia. Nevarno je tam živeti."

Kristina! Kak ste pa te väva prišla es za decov?

"Kak je že moj mauž tü pravo, obredjla sva tam, ka sva eške računala. Tü so se pa narodili vnuki pa smo več nej mogli trpeti brez dece pa brez vnukov. Vsakšo mišenje sva mejla tüj, tačas, ka nam je zet nej spravo edno hišo - tomi že 3 lejta - stero sva tüj v Traušče küpila. V našoj žitki je najlepši den bio, gda sva se leko znosila es "domau"."

Traušče so nej Ritkarovci. Ali tau je vse-edno?

"Buma vseedno," pravi Kristina. "Prauto tistomi so tau nebese. 42 lejt sam nej čütjla takšnoga mira kak zdaj tüj. Tüj smo doma. Málo penzije mamo, depa vönavčeno deco, njine lejpe držine, našo lüstvo pa velki mër. Tau nišče ne more plačati. Nega lepšoga kak srečati domanjo lüstvo, čüti domanjo rejč. Nega lepšoga, kak gor poiskati doma tiste njive, gaušče, tiste sonžete, zemlau, de smo gor rasli. Vsakši stopaj nika spoznanoga sranjüje. Samo oči zaprem pa pozabim žmetna lejta, britkosti. Doma smo. Tau nam je Baug eške dopüsto. Radi bi eške nistarne lejte etak zadobili v zdravji med svojimi."

I. Barber

... DO
MADŽARSKE

Prireditve

• 15. septembra so se v Sakalovcih srečali domači gasilci z gasilci iz Poznanovcev. V okviru t.i. Vaškega dneva se je predstavila posebna enota mejne policije. Priredili so tudi vaške igre ter nogometno tekmo med gasilskima društvoma.

• 17. septembra se je sestalo predsedstvo Zveze Slovencev na Madžarskem. Na dnevnem redu so imeli med drugim načrt za ustanovitev d.o.o.-ja, ki naj bi skrbel za obnovo in funkcioniranje nepremičnine, ki jo je Zveza kupila z denarno pomočjo R Slovenije.

• 22. septembra bodo priredili Srečanje na tromeji. Tokratni prireditelji so Avstrijci.

• Turistična kmetija "Ferencovi" v Kraščih bo organizirala od 19. do 22. septembra prireditve KORUZA: hrana, obrt, krma. V okviru programa bodo priredili razstavo koruznih jedi in izdelkov domače obrti, prikazali "trganje in lupanje kukarce". V programu bo sodeloval tudi Ansambel L. Korpiča in ženski kvartet.

• Od 23. do 28. septembra bo potekal v Velenju Pikin festival, katerega se bosta udeležila folklorna skupina in pevski zbor osnovne šole Gornji Senik.

• Mednarodna likovna kolonija v Monoštru bo potekala od 6. do 13. oktobra. Organizatorja sta Občina Monošter in Zveza Slovencev na Madžarskem. Kolonije se bodo udeležili umetniki iz Slovenije, Madžarske, Avstrije in Italije.

Nova tovarna v Oplu

GM Hungary je v Monoštru zgradil novo tovarno, ki bo proizvajala motorne glave ter zaposljla 130 delavcev. Tovarno bo 27. septembra svečano predal namenu predsednik R Madžarske Árpád Göncz.

Pri Emiliji Mukič v Nagyatádi

MIL(I)KA STOJI NA BREJGI...

V Tihom oceani geste eden mikroorganizem (*Methanococcus jannaschii*), šteri je strašno žilavi. Živé pauleg vulkanski lüknji, tri-štiri kilomejtre pod gladino oceana. Sama čüda je, ka té organizem živé v takšoj urauči vodi, štera skor uré. Pritisk (*nyomás*) pa je tak velki, ka zvün ništarni specialni podmornic, sodački šiftov pod vodauv, vse uküper poklači ali raztrüсне. *Methanococcus* pa tadale živé v takšoj mesti, gde vse drugo vrag počeše.

Zdaj, ka začinjam svoje pisanje o **Miliki (Emiliji) Mukič** iz Nagyatádi, mi je malo tá žilavost na pamet prišla. Z njenoga privatnoga življenja naj samo telko povejm, ka je gorzrasla brezi očo pa svoji lejpi dveji čeri je tö zveksšoga brezi njenoga očo gorzranila. Pravijo, ka o mrtvecaj prej dobro, ali nikanej. Te pa samo telko, ka očevge več ne živejo. Očina mati so samo te pravili svojim vnükicam (*unokák*), ka jim je oča mrau, gda so ga že pokopali.

Od Milike sam don nej čüu ene same takše rejči, ka bi si človek leko mislo, no, zdaj se sirauta žaurdja. Žilavi organizem v Tihom oceani.

Z Emilijo sam se srečo v varaškaj špitalaj v Nagyatádi, gde je asistentka. Zdaj že štrto leto. Rada má svojo delo, dobro se počüti na svojom delovnom mesti. Dobre prednje má. Tau se s toga tö vidi, ka gda sam prišo k njej na obisk, so go pistili nutri v varaš. Prej naj se zato don nemo med betezniki pogučavali. Na srečo tisti cajt ranč nikoga nej bilau. Špitale so li špitale. Bejli köpenj doj, lejpi gvant gor, pa hajdi v varaš.

Büu je lejpi sunčevni den, gda smo vanej, pri eni gostilni dojsedli pod lejpe velke platanske drevje. Tü sam zvedo, ka je njen nekdešnji mauž nej v njeni rojstni vesi, na Gorenjom Siniki büu sodak, kak sam mislo. (Kak vejmo, dosta naši dejkeu so sodacke odpelali na "Vogrsko".) Njene mlajše sestre Agote mauž je büu tam sodak. Gda se je Agota ženila, je üšla na njeno gostüvanje v županijo Somogy, pa se je tam spoznala s svojim kasnejšim možom. Te je eške delala na Gorenjom Siniki v kancelaji (na občini).

Tri lejta so v Vizvári, pri moža materi živeli. Najprva je v Barcsi delala. Gda so v Nagyatád prišli, te je leto pa pau tö na občino v službo ojdla. Zatem je prišla v Köjál (sanitama inšpekcija). Tam je 13 lejta delala. Gda sam ji ponoriji omeno, ka so se lidgé abali Köjála, kak vrag svečene vodé, mi je odgovorila: "Dje, Köjál rejsan niške nema rad. Zato smo mi vsigder bole tak šli, ka smo pomagati steli. Naš glavni cil nej tau büu, ka bi štrafali. Tau smo delali samo te, če je fejst mujs bilau."

Merikanarski sodacke pa vogrskede dekile

Gda smo pomalek crncali svojo piti, sta pri sausadnjom stoli dojsela dva merikanarskiva oficéra. Kak je že novinarska šega, ka provocéramo naše partnere, sam go pito, če se ne bogi, ka ji ger njeni dveji čeri odpelajo merikanarski sodacke, tak, kak so dosta - dosta porabski Slovenk odpelali vogrski sodacke.

"Nej, nej. Toga se nej trbej bodjati. Té, šteri so tü v hoteli doma, tau so prednji. Nji vendrak

kakši 80-100 geste. Praisni sodacke so zvüna varaša v šatoraj. Nji zrankoma odpelajo na Hrvatsko, pa samo večer pridejo domau. Nikše nevole nega z njimi. Vaugri so nej prauti Merikanarom... Liki če si že omeno dekile. Od drugec so buma prišle dekile, tiste ta baukše fajte. Eške iz Miskolca tö. Depa nej so dugo tü ostale, ka je policajska razija, pa so moгле spauti."

Či de policajka

Njena vekša či Nataša (20 lejta stara) pa tö nej kakša prestrašena fajta, ka bi ji stoj kaj leko djau.

plača je li samo edna plača! Tam te že tö dobi penaze, gda de se eške samo učila (dvej leti). Gda skonča, te pa guüšno dobi slüžbo. Mlajša či (18 lejta stara) se je v Kaposvári vönaučila za küjarco. Zdaj drugo leto odi v Csurgó v gimnazijo. Vsakši den se vozi."

Od Milike sam zvödo, da Nagyatád má 15 gezaru lüdi. Na žalost dosta lüdi nema dela. Te se pa prej nej trbej čüdivati, ka se je lani samo 100 mlajšov narodilo, zmejs ka je mrlo 300 lidi. Rame trn tö ne delajo.

Gda sam v Nagyatád odo, te so eške tam bili

vöojdli v šaulo, sledik je te že tam v tabori bila šaula. K nam tö odijo beteznicke, ka jim padar urastvo gorspiše. Takši so tö bili, ka so kaj šejftali pa odavali. Bili so med njimi bole divdji tö, depa šteri so tü ostali, so trnok méрни lidgé."

Nigder me nej sram, ka sam Slovenka

Emilija Mukič je 19 lejta živejla doma na Gorenjom Siniki. Zdaj ranč je 19 lejta tö od tistoga mau, ka več nej doma. Slovenski don eške itak tak lepau zna gučati, ka dosta takši ne vej tak lepau, šteri se vsigder slovenski zgučavajo.

"Materno rejč nej slovaudnok pozabiti! Ge tü z nikim ne morem pripovejdati. Moji mlajši, gda so mali bili, so se nej steli učiti. Vsikša se je engleski učila. Zdaj že skor ka bi je brigalo... Včasik me sram gé, ka brž ne morem kaj vöpovedati, ka škem, ka mi ne pride na pamet tista rejč, depa ovak tau ne more pozabiti. Ge mam takšo tico, štera so v Gradci doma gé, uni so prejk 60 lejta z vogrskoga rosaga zdomi odišli. Uni eške vogrski malo znajo, slovenski eške tö znajo, tak ka moji 19 lejta eške nej telko cajta, ka bi leko pozabo. Gda sam eške pri Köjáli delala, te sam z rovačkimi begunci zato pripovejdala slovenski. Pa če k nam pridejo v špitale, te zato tö gučim z njimi. Če rejsan zato vse ne razmej. Takšoga ipa te padari tö dojobrenem. Tak ka naš padar tö vej, ka sam ge Slovenka. Ge sam gdekoli bila, namé tau nigder nej sram bilau povedati, ka sam Slovenka..." Pesem pravi: Mil(i)ka stoji na brejgi... Zato pa daleč vidi.

Besedilo in slika
Francek Mukič

Skončala je srednjo šaulo, pa zdaj je v Budapešti začnala šaulo za policaje. Že več lejta se je pripravljala na tau, ka de una policajka.

"Malo se zato bogim, ka bau, ka tau nej leko delo. Sploy nej za ženske. Depa ne morem go dati več učiti. Edna

begunci (menekültek) iz Hrvatske pa Bosnije, štere so zdaj nej dugo v Debrecen odpelali.

"Uni so tö leko vöprišli v varaš, po bautaj so prišli. Bilau je, ka ji je prejk tri gezaru bilau. Zdaj ji je blüzi 800-900. En cajt je büu, ka so mlajši

NA ZAČETKU ŠOLSKEGA LETA

11. septembra je ga. Valerija Perger višja svetovalka za zamejsko šolstvo v Porabju organizirala sestanek za učitelje slovensčine. Namen sestanka je bil, da bi učitelji slovenskega jezika, vodstva šol in narodnostnih organizacij skupaj s strokovnimi sodelavci našli nove možnosti strokovnega sodelovanja in povezovanja. Spregovorili so tudi o letošnjem seminarju za porabske učitelje, ki je potekal v Radovljici, Ljubljani in na Koroškem v Avstriji. Udeleženci seminarja so dobili mnogo potrebnih in koristnih informacij pa tudi projekte, katere bi bilo pametno uresničevati za vsako šolo.

Skupno so sestavili okvirni letni program za strokovno izpopolnjevanje. Pogovarjali so se še o vseh odprtih vprašanjih.

ZOPET V KOLONIJI

26. Likovna kolonija mladih je potekala od 25. do 31. avgusta v Sesljanu v Italiji. Kolonije so se udeležili trije učenci in mentorica iz števanovske šole. Kolonija je bila zanimiva. Nanjo so prišli razen na mladi s Koroške, iz Slovenije in Italije. Spoznali smo se med sabo, videli nove kraje, življenje ljudi, ki prebivajo tam, kjer je pač kolonija. Pod vodstvom mentorjev smo zaplavali v svet barv in najrazličnejših materialov. Kot pesem - tudi likovna umetnost ne pozna meja. Učili smo se izraziti misli in občutke. Spoznali smo najrazličnejše likovne tehnike za tkanje, risanje na les, na majice, izdelovanje papirja in risanje nanj in z njimi preizkusili svoje ročne spretnosti. Ob tem smo spoznavali tudi mnoge nove prijatelje. Hili smo zelo zadovoljni tudi z družino, kjer smo stanovali en teden. Vsi so bili prijazni in so nam radi

pokazali kak nov kraj in seveda še razložili, po čem je kraj znan.

V popoldanskem času smo hodili na razne ogled kraške hiše, razstave Forma viva na Kontovelu. Tudi kopat smo se šli v Čupo.

Moramo se zahvaliti tudi našim mentorjem in animatorjem, vsem, ki so pomagali k uresnitvi kolo-

nije, posebno še Zvezi Slovencev na Madžarskem. Likovna kolonija je bila čudovita in lepo smo se imeli.

**Zolt Zankoč in
Viola Hodač
OŠ Števanovci**

POLETNA ŠOLA V CERKNEM

Gornjeseniška ravnateljica nam je v šoli povedala, da bo poleti šola za slovenski jezik v Cerknem. Iz vsake šole se lahko prijavi dva učenca. Gabriela in jaz sva se odločili, da bova šli.

Tabor je trajal od 31. julija do 14. avgusta. Zjutraj ob petih smo se peljali z avtobusom v Cerkno. Imeli smo dobrega šoferja. Šest deklic in trije fantje smo bili. Ob dvanajsti uri smo že bili v hotelu. Hotel je bil velik in udoben. Soba je bila zelo lepa. Gabriela in jaz sva bili skupaj v sobi.

Tabor je vodila Dragica Motik. Od devetih do pol enih smo se učili slovenski jezik. Bile so tri skupine. Mi iz Madžarske smo bili skupaj v prvi skupini, ki jo je vodila Marjanca Klepec. Gospa Marjanca je bila zelo dobra. Učili smo se slovensko abecedo, slovenske črke, barve, pesmi in pesmice. Ob enih smo imeli kosilo. Od pol petih do pol sedmih smo se igrali v šoli. Tam smo se naučili igrati z lutkami. Ob sedmih smo imeli večerjo. Od osmih do desetih smo plavali v bazenu.

V nedeljo, 4. avgusta, smo imeli izlet na Tolminsko, ogledali smo si kobariški muzej, bili smo v rojstni hiši Simona Gregorčiča in Cirila Kosmača. V četrtek, 8. avgusta, smo si ogledali idrijski muzej. V nedeljo, 11. avgusta, smo bili v Bolnici Franja, v Ravenski jami in v rojstni hiši Franceta Bevka. V sredo, 14. avgusta, ob devetih smo se pripravljali na zaključni nastop. Ob pol dvanajstih smo predstavili naš program staršem in gostom. Po kosilu smo se peljali domov.

Jaz sem se v taboru počutila zelo dobro. Mnogo vsega sem se naučila, česar doslej nisem znala.

**Edina Ropoš
OŠ G. Senik**

KAKO SO POTEKALE POČITNICE?

Zelo sem bila vesela, ko so se sredi junija začele poletne počitnice.

V šoli se nisem prijavila na slovenski tabor, zato sem bila junija in julija doma. V tem času sem hodila k babici. Doma sem pomagala pri delu in sem brala knjige. Včasih sem šla v gozd nabirat različne gobe, ampak največkrat nisem imela sreče, ker sem našla premalo. 30. junija je bil na Gornjem Seniku vaški dan, tudi tam sem bila navzoča. Dopoldan so blagoslovili grb in zastavo. Popoldan pa smo si lahko ogledali različne programe.

Avgusta sta prišli k nam mlajši sestrični. Z njima sem se veliko igrala. Potem sem šla jaz k njim za en teden. Šli smo se kopat v bazen, kolesarili smo in smo se igrali.

Počitnice so potekale zelo dobro. Žal, 2. septembra je zavonil šolski zvonec in oznanil prvo šolsko uro.

**Anastazija Bajzek
OŠ Gornji Senik**

Počitnice so se začele 14. junija in so trajale do 2. septembra.

Na začetku počitnic sem gledal televizijo in pos-

lušal radio. Potem sem šel na Blatno jezero. Tam sem veliko plaval in se vozil z ladjo. Ob Blatnem jezeru sem se zelo dobro počutil. Ko smo prišli domov, sem šel pomagat k babici. Tudi gobe sem nabiral v gozdu. Žal, letos jih ni bilo dosti pa tudi počitnice so bile kratke.

**Sandor Bajzek
OŠ Gornji Senik**

Počitnice so se začele 15. junija. V prvih dveh tednih je bilo zelo vroče. V tem času sem se hodil kopat na Rabo. Ko bi bila že voda skoraj topla, se je začelo hladno vreme. Za dva tedna sem šel v Zalaegerszeg. Tam sem se zelo dobro počutil. Ko sem prišel domov, sem kolesaril in gledal televizijo.

Julija in avgusta sem hodil k babici pomagat popravljat svinjake. Skoraj vsako jutro sem se peljal s kolesom na Grebenšček. Ko smo tam končali, smo iz gozda zvozili domov drva. Po tistem smo pa žagali in skladali drva v drvarnico.

Kljub temu sem se počutil veselih. Zdaj pa moram že spet hoditi v šolo.

**Tomaž Fartek
OŠ Gornji Senik**

MOJE POČITNICE

V ŠOLI

Preživela sem lepe počitnice. V počitnicah sem brala, se igrala in kopala, kolesarila, nabirala gozdne sadeže in gobe. Mamici sem pomagala pri delu.

**Bernadett Gyeček 3.r.
OŠ G. Senik**

**Gabor Ropoš 3.r.
OŠ G. Senik**

Preživel sem zanimive počitnice. Tri tedne sem bil pri sorodnikih v Budimpešti. Zelo dobro sem se tam počutil. Mnogo lepega sem videl. Ko sem prišel domov, sem bral, kolesaril, se kopal in igral, nabiral gobe. Počitnice so hitro minile.

**Tamaš Mižer 3.r.
OŠ G. Senik**

Naša šola stoji sredi vasi. Hodim v tretji razred. V učilnici so šolske klopi, stoli in miza. Sprendaj je tabla. Učiteljica ima svojo mizo in stol. Na stenah so slike. Rada hodim v šolo.

**Edina Bajzek 3.r.
OŠ G. Senik**

"Skupaj ob zaprti meji"

Krajevna skupnost Čepinci in Zveza Slovencev na Madžarskem

Vas vljudno vabita na prireditev s katero bi radi med drugim dosegli, da bo meja med nami čimprej odprta. Prireditev bo v Vaškem domu v Čepincih

28. septembra ob 13. uri.
Meja bo začasno odprta med Verico in Čepinci od **8. do 24. ure.**

V kulturnem programu sodelujejo:

- Ansambel Lacija Korpiča in ženski kvartet
- Pevke iz Števanovcev
- Pevka Sergeja Sukič
- MePZ Čepinci-Markovci
- Gledališka skupina NINDRIK INDRIK
- Trio Črnko

Prisrčno vabljeni!

"Együtt - a határ nem lehet választóvonal"

A Čepinci Helyi Közösség és a Magyarországi Szlovének Szövetsége tisztelettel meghívja Önt rendezvényére,

amellyel többek között szeretnék elérni a határ mielőbbi állandó megnyitását. A rendezvényre a čepinci kultúrházban kerül sor

szeptember 28-án 13 órai kezdettel.

A két település közötti határ e napon

8.00 - 24.00 óráig lesz nyitva.

A kulturális műsorban fellép:

- Korpics L. zenekara és az asszonykvartett
- az apátistvánfalvi asszonykórus
- Sergeja Sukič
- a Čepinci-Markovci énekkar
- a "Valahol máshol" színjátszócsoport
- a Črnko trió

Mindenkit szeretettel várunk!

Harmonika HOHNER 96 je na prodajo.

Cena: 120 tisoč forintov.

Informacije dobite po tel. številki: 94/381-996 ali 94/382-252

TOLARJI

Agrobanka v Varaša/Monoštri vam da na znanje, da od 1. septembra odavlejo slovenske tolarje.

NIKA ZA SMEJ

Dirigent

Počitnice so. Etakšoga reda se starišje dosta trdijojo za tau, aj se deca dobro ma. Etog nauk je naš mali Bence z ocom ušo na eden koncert. Mogo je obečati, da de poslušo pa nede z gučor mauto koncert.

Najoprvin je eden pevski zbor spejvo. Mali Bence eden cajt poslušo pa na túma gleda. Po tistim pa se k oči potúli pa ma v vúje šuktiva: "Oča! Zakoj te človek, steri prauto zbora stoji, s tejm botom postršuje tiste, ki spejavajo?"

Oča pa: "Kaj bi je pa postaršuvo. On njim samo dingera."

Mali Bence pa: "Če njim samo dirigera pa je rejsan ne postršuje, zakoj se pa te tak fejs derejo?"

Kikla

Naša Helena etak pravi svojoj dragoj padaškinji: "Vejš, Hilda, moj mauz je tak norlavi, ka je tau že nevarno." Hilda pa: "Pa zakoj je tak nevarno nauri?"

Helena: "Vejš, draga Hilda, tak je nauri za kiklo, ka če der edno kiklo vídi, včasim pod kiklo séga. Etog nauk sva pa bila v Angliji, pa so ga skurok na smrt zbilji." Hilda: "Zakoj? Vej pa če je malo ta ségno, no pa te?"

"Tau je istina. Samo ka je on na autobusi ednoma škotskoma moškoma segno pod kiklo."

Vüpanje

Etog nauk se je naš Vince fejs vküpsvado s svojo drago ženauv Imrov. V čemeraj Vince etak paví: "Vejš ka, nauri sam bio, gda sam te za ženo vzeo."

Naša Irma pa etak nazaj potauči: "Tau ti meni praviš? Če sam tau tak vejidla, samo ka sam se vüpala, ka ozdraviš."

Irena Barber

PORABJE

**ČASOPIS ZVEZE
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM**

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17,
p. p. 77, tel. 94/380-767

Tisk
SOLIDARNOST
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo
št. 415-715/93 mb z dne
3.11.1993, se ČASOPIS
PORABJE uvršča med
proizvode, od katerih se plačuje
davek od prometa proizvodov po
13 ločki tarife 3 zakona o
prometnem davku (Ur. list RS,
št. 4/92).

ISSN 12187062

Časopis izhaja z denarno
pomočjo Javnega sklada za
narodne in etnične manjšine.
e-mail: mukics@ind.eunet.hu